

Høringsvar fra Indre Mission om "Folkekirken styre" (Betænkning 1544)

Indre Missions Hovedbestyrelse takker for udvalgets store arbejde med betænkningen og for invitationen til at afgive høringssvar.

Vi støtter en øget selvstændiggørelse af folkekirken i lyset af den politiske udvikling, der er kendetegnet af mindre føling med kirken og det kirkelige liv fra folketingets side. Det er samtidig vigtigt, at folkekirken som trossamfund bevares på sit evangelisk-lutherske bekendelsesgrundlag, og at den hidtidige arbejdsfrihed inden for rammerne af folkekirken også bevares, således at folkekirken fortsat kan opfattes som et trygt hjemsted også for kirkegængere med en klassisk kristendomsforståelse og de mange, der arbejder i de frivillige folkekirkelige organisationer.

Indholdet af "**Folkekirken opgave og identitet – og de syv pejlemærker**" kan vi følge meget langt. Dog må oprettelse af et nationalt organ ikke udvirke en tilsidesættelse af menighedsrådenes selvstændighed. Folkekirken skal ikke centraliseres – og *mindretal skal ikke marginaliseres*. Et nationalt organ skal have som sin primære opgave at understøtte sognene. Vi mener, at folkekirken fortsat må tænkes "fra nedenunder", sognene, med plads til at de lokale menigheder kan have forskellige profiler og mangfoldige udtryk, og at frihedsordninger bevares og udvides (se vores forslag i høringssvar om folkekirken struktur, oktober 2013).

Oprettelse af "Folkekirken Fællesudvalg"

Der er brug for større gennemsækelighed vedr. procedurer og beslutningskompetencer i folkekirken styre, og derfor kan vi tilslutte os oprettelse af "Folkekirken Fællesudvalg", sådan som flertallet i betænkningen foreslår, *når det gælder kompetencer for folkekirken økonomi og fælles anliggender*. Ved at folkekirken selv får mere indflydelse i disse forhold, kan det befordre større engagement og interesse for muligheder i det folkekirkelige liv. Det er afgørende for fremtidens folkekirke, at en kommende struktur motiverer mennesker til at tage ansvar for kirkens liv.

Vi har følgende bemærkninger hertil:

- 1) Vi bifalder tøvende, at statens tilskud fremover gives som bloktilskud – og hvis det er tilfældet, tilslutter vi os et mindretals anbefaling (afsnit 7.5.1.2), at det hidtidige minimumsantal af præstestillinger fastholdes i de af ministerens fastsatte retningslinjer. Vi kan være bekymrede for det perspektiv ved at omlægge statens økonomiske understøttelse til et bloktilskud, at det kan blive beskåret fremover ved politisk indgreb i finanslovsforhandlinger eller en siddende regerings forståelse af at understøtte folkekirken (jf. Grundlovens § 4).
- 2) Vi mener, at der skal sikres en bedre sammensætning og bredde af Folkekirken Fællesudvalg såvel geografisk som kirkelig/teologisk (afsnit 7.5.2.1). Derfor støtter vi valget af 10 læge medlemmer, én fra hvert stift – og foreslår, at der frem for 4 vælges minimum 8 læge medlemmer ved forholdstalsvalg på landsplan ved Sainte-Laguës valgmetode (valgbar og valget som nævnt ved pkt. 2, side 194). Vi finder, at det i langt højere grad vil give folkekirken mangfoldighed og de teologiske mindretal mulighed for repræsentation.

- 3) Vi mener, at 3 læge medlemmer udpeget af de frie folkekirkelige organisationer skal fastholdes. Nok bidrager organisationer ikke selv direkte økonomisk, men de er med til at varetage og sikre forskellige kirkelige opgaver, hvor det vil sikre sammenhængskraften, at de tildeles indflydelse. For så vidt kunne det samme siges om valgmenigheder, men disse har som selvstændige menigheder valgt at have egen økonomi og kan være repræsenteret via valg af præster, lægfolk og organisationer.
- 4) Vi vil pege på, at med oprettelse af dette udvalg som balance mellem stat og kirke, er det vigtigt, at den forvaltningsmæssige "statsliggørelse" af folkekirken modvirkes. Det samme gælder den risiko, at et (måske stadig mere magtfuldt) nationalt udvalg falder for fristelsen til at politisere på folkekirkens vegne! Derfor anbefaler vi, at *udvalgets kompetencer præciseres – og afgrænses – i et kommissorium*.

Indre anliggender og bispekollegium

Vi støtter ikke flertallets anbefaling om, at et folkekirkeligt fællesudvalg indgår som led i proceduren og dermed får del i kompetencen vedrørende de indre anliggender (s. 229). Vi ønsker ikke, at der skal være et særskilt råd, som får disse kompetencer, men at der nedsættes ad-hoc-udvalg.

Derfor kan vi bedre tilslutte os et mindretals anbefaling, som er nævnt i afsnit 9.4.2, at der lovfæstes retningslinjer for, hvordan ministeren skal inddrage folkekirken i hele sin bredde, samt at det ved lovgivning sikres, at ministeren ikke kan foretage regulering i kirkens indre anliggender uden opbakning af 8/10 af biskopperne. På den måde kan der skabes mere synlighed omkring procedurer og kompetencer. Vi mener, at denne ordning bedst udviser skønsomhed – også over for mindretal i kirken – samt peger på muligheden for, hvordan valgmenigheder kan være inddraget vedr. de indre anliggender.

Vi støtter at lovfæste regler for bispekollegiet, sådan som flertallet anbefaler (s. 229 samt hovedlinjer i afsnit 9.3.2), så der fremstår en nærmere præcisering af bispekollegiets rolle i den sammenhæng og samspillet med kirkeministeren såvel for klarhed i procedurer som for at understrege vigtigheden af teologisk sagkundskab, bl.a. ved at forpligte biskopperne på deres kompetencer og tilsynspligt. Men vi ønsker ikke, at bispekollegiet skal formaliseres i den forstand, så det i endnu større grad vokser til at udgøre en samlet "institution" i folkekirkens liv.

Forslaget om et årligt folkekirketæmpe (s. 146) finder vi interessant. Det er ikke afgørende for en ny struktur, men det kan understøtte samtalen og debatten i folkekirken – og give inspiration til et folkekirkeligt fællesudvalg, biskopperne, kirkeministeren og alle andre parter i det kirkelige liv.

Med venlig hilsen og på vegne af
Kirkelig Forening for Indre Mission i Danmark

Hans-Ole Bækgaard
formand

Metha Sørensen
næstformand